

KRALOVICKÝ OBZOR

Měsíčník Městského úřadu Kralovice * Zář 2007 * Příští číslo vyjde 6. října * Cena Kč 4,-

Kralovické školy jsou připraveny...

Prázdniny, jak už to bývá, utekly jako voda a v pondělí usedne bezmála půl tisíce žáků opět do lavic kralovických škol. Ty se na jejich příchod pečlivě připravují – na děti čekají nejen nově opravené třídy, ale i změny ve způsobu výuky, související s novým školním vzdělávacím programem.

Poměrně rozsáhlou rekonstrukcí prošly objekty základní školy. Kromě úprav sociálního zařízení a vymalování všech prostor byla ve třech podlažích opravena okna, ve čtyřech třídách překvapí školáky nový nábytek. Změna je čeká

Školník pan Petrík věší záclony na chodbě – příprava na nový školní rok se blíží ke konci. Ve škole se ovšem pracovalo po celé prázdniny. Foto K. Rom.

i ve školní jídelně, kde byly vyměněny výdejní pulty a okénka – nové řešení je opravdu pěkné. V úpravách se bude pokračovat i v příštím roce – škola bude novým vchodem propojena s rekonstruovaným sportovním areálem, který získá vlastní šatny a sociální zařízení. Mimo to čekají sportoviště další drobné úpravy, jejichž potřebnost ukázal dosavadní provoz areálu.

Do školy nastoupí v pondělí 3. září asi 430 žáků. Zvlášť významný bude tento den pro 45 prvňáčků, kteří budou tradičně slavnostně uvítáni ve vestibulu školy. Učit se budou trochu jinak, než jejich loňští předchůdci – v prvním ročníku již bude uplatněn nový školní vzdělávací program základního vzdělávání, který učitelé pilně připravovali po dobu dvou let. Stejná změna čeká i jejich starší spolužáky ze 6. ročníků. O děti se bude v tomto školním roce starat 30 pedagogických pracovníků, dalších 15 správních zaměstnanců pak bude pečovat o řádný chod školy po stránce ekonomické, technické a v neposlední řadě i o spokojené žaludky malých strávníků.

Základní školu praktickou, kterou možná známe spíše pod starším označením zvláštní škola, rovněž čeká rekonstrukce – ještě v průběhu tohoto občanského roku by se měla dočkat nové fasády. Vzhledem k tomu, že Kralovice jsou jedním z nemnoha míst s takovým typem školy, požádá město o dotaci na tuto stavební akci Plzeňský kraj.

Do školy by mělo letos nastoupit asi 50 žáků, mezi devíti novými budou i dva prvňáci. Škola klade větší důraz na spojený nabytých znalostí

s praktickými dovednostmi a je určena pro děti, kterým je nutno při přípravě věnovat větší a kvalitativně odlišnou péči, než jejich vrstevníkům v běžné základní škole. Přístup k výuce je diferencován i tím, že pro děti vyžadující vyso-

kou míru pomoci a podpory jsou zřizovány speciální třídy. Ty budou v kralovické základní škole praktické dvě a jejich zvláštností je, že učitelé pomáhá ve třídě ještě asistent – nemusí to být vysokoškolsky vzdělaný pedagog, nezbytnou podmínkou je však absolvování speciální přípravy pro tuto práci. S tím souvisí i výrazně odlišný poměr počtu žáků a učitelů v těchto školách – v kralovické se o děti stará 11 pedagogických pracovníků a 3 provozní zaměstnanci. Změny ve výuce v souvislosti s novým vzdělávacím programem čekají i žáky a pedagogy základních škol praktických. -red-

Modernizací prošla i jídelna základní školy. Foto Karel Rom.

Ještě k řidičským průkazům

Informace o povinné výměně starších řidičských průkazů za nové do konce letošního roku nejsou žádnou novinkou. Proběhly všemi sdělovacími prostředky – včetně doporučení neodkládat výměnu na poslední chvíli, které však řada řidičů zatím příliš vážně nebere.

Na městský úřad v Kralovicích přichází v současné době v úřední dny asi 20 žadatelů o výměnu řidičského průkazu. Je to velmi málo, uvážíme-li, že ve správním obvodu úřadu je třeba vyměnit ještě 1640 řidičáků (údaj k 17. srpnu) a do konce roku zbývá již jen něco málo přes 30 úředních dnů.

Pokud se tento nepříznivý trend nezmění, lze s velkou pravděpodobností očekávat s přibývajícím týdnem prodlužující se fronty a dlouhé čekání, nelze ani vyloučit, že na některé žadatele se prostě nedostane. Nepředpokládá se, že kvůli těm, kteří s výměnou zbytečně otálejí, budou prodlužovány úřední hodiny – na výměnu řidičských průkazů bylo opravdu dost času a masivní vysvětlovací kampaň na tato rizika s dostatečným předstihem upozorňovala. Ze stejných důvodů nelze očekávat toleranci ani ze strany policie.

Pokud se řidič při kontrole neprokáže platným řidičským průkazem, čeká jej citelný

finanční postih – až 2000 korun v blokovém nebo 2500 korun ve správním řízení. Nedodržení stanovené doby pro výměnu průkazu však může být posuzováno i jako přestupek proti pořádku ve státní správě, a pak hrozí pokuta až do výše 30 000 korun. Brát tuto záležitost na lehkou váhu se tedy opravdu nemusí vyplatit.

Takže ještě jednou připomínáme, že povinnost výměny platí pro držitele řidičských průkazů vydaných před 1. lednem 1994. Na městský úřad (budova v Manětínské ulici) se můžete dostavit v pondělí nebo ve středu od 7.30 do 11.30 a od 12.30 do 17.00 hodin se stávajícím řidičským průkazem a fotografií. Bližší informace byly již mnohokrát uveřejněny v různých zdrojích, naleznete je – včetně vyobrazení vzorů řidičských průkazů, které k 31. prosinci pozbyvají platnosti, např. i na internetových stránkách Ministerstva dopravy ČR (www.mdcv.cz, sekce *Silniční doprava, řidičské průkazy*). -red-

Již počtvrté se uskutečnilo letní týdenní soustředění tanečního klubu městského kulturního střediska v Lidovém domě Kralovice. Zúčastnilo se ho osm klubových tanečních párů a bylo zaměřeno na latinskoamerické tance – sambu, chachu, rumbu, pasodoble a jive. Každý den se taneční páry soustředily na jeden z uvedených tanců a také se do něj naučily krátkou sestavu, kterou využijí v další taneční sezóně. Příprava probíhala již tradičně pod vedením Michala Kostovíka z Prahy, mistra ČR v latinskoamerických tancích, který byl pro všechny skvělým trenérem i kamarádem. Jana BERANOVÁ

Výstavba města

Připravuje se oprava bezpečnostního ostrůvku u přechodu pro chodce na křižovatce u sokolovny. Poničen byl při dopravní nehodě, ke které zde došlo 16. srpna v nočních hodinách (foto na s. 2). Nepříjemná událost přinesla i jedno pozitivní zjištění – masivní ochranné prvky u přechodu opravdu plní svoji funkci. Oprava bude provedena bezprostředně po dořešení záležitosti pojišťovnou.

V příštím roce bude provedena oprava příjezdové komunikace ke garážím na sídlišti u „pětipatráku“. Na jejím stavu se nepříznivě podepsalo několikeré překopání při rekonstrukci rozvodů teplé vody.

Rada města schválila veřejnou zakázku malého rozsahu na výstavbu vodovodní a kanalizační sítě na připravovaném staveništi pro rodinné domy v lokalitě Pod Trať. Práce bude provádět firma Omega C+M, spol. s r. o.

Ještě jednou připomínáme, že počínaje dnešním dnem je úřední deska města Kralovice přemístěna z prodejny HK Novum do nově instalovaných vývěsek na oplocení u radnice směrem ke kostelu v Markově ulici. Důvodem je rozšíření kapacity – deska totiž neslouží jen potřebám města samotného, ale je zde třeba uveřejňovat i dokumenty týkající se celého správního obvodu Kralovic jako obce s rozšířenou působností III. stupně. Vitrina u p. Karbana zůstane zachována pro vyvěšování smutečních oznámení i jiných informací, přestává však být úřední deskou města.

Díky obětavosti členů Bike clubu vstoupilo naše město do povědomí vynavačů jízdy na horských kolech. Potvrdil to i sobotní kralovický bike maraton. Blíže ve sportovní rubrice. Foto Karel Rom.

Rada města se sešla na svém patnáctém letošním zasedání ve středu 8. srpna v 17 hodin na radnici v Kralovicích.

Rada města po projednání schválila:
 Žádost Základní školy praktické Kralovice o povolení výjimky z počtu dětí ve třídách z nově stanoveného nejvyššího počtu 10 žáků na počet 14 žáků. * Žádost manželů Ošmerových, majitelů rekreačního objektu E 20 v k. ú. Kralovice u Rakovníka, o povolení odběru povrchové vody z Voleského rybníka za podmínek stanovených odborem výstavby MěÚ Kralovice. * Žádost p. Františka Jágra bytem Kralovice, Slunečná 629, o zrušení nájemní smlouvy k pozemkům p. č. 908/2; 995; 996; 5774 a 1328 v k. ú. Kralovice u Rakovníka. * Veřejnou zakázku malého rozsahu „Výstavba RD Pod Tratí – Kralovice I. etapa – vodovod a kanalizace“, kterou na základě doporučení komise bude realizovat firma Omega C+M, spol. s r. o. * Opravu elektroinstalace na turistické základně „Na Oblátku“ pod Strážiš-

těm provedenou firmou Václav Staněk – Elektroslužba Kralovice. * V souladu se zákonem č. 107/2006 Sb. jednostranně zvýšení nájemného u bytů v majetku města Kralovice s účinností od 1. ledna 2008 (kategorie bytu / současné nájemné Kč/m² / zvýšené nájemné Kč/m²): I./17,95/21,59; II./14,46/18,70; III./11,97/16,48; IV./9,32/13,95. * Přidělení bytu v Domě s pečovatelskou službou v Kralovicích paní Anně Urbanové bytem Kralovice – Řemešín 25. * Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene číslo EP-12-0001069/2-5 uzavíranou se společností ČEZ Distribuce, a. s. Předmětem smlouvy je uložení distribuční soustavy elektrické energie do pozemků města v lokalitě u bývalé kotelny „Na Výsluní“. * Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene číslo IV-12-0003208/1-2 uzavíranou se společností ČEZ Distribuce, a. s. Předmětem smlouvy je uložení distribuční soustavy elektrické energie do pozemků města v lokalitě „Za školou“. * Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene číslo IV-12-0003208/3-16 uzavíranou se společností ČEZ Distribuce, a. s. Předmětem smlouvy je uložení distribuční soustavy elektrické energie do

pozemků města v lokalitě „Za školou“. * Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene číslo EP-12-0001125/1-2 uzavíranou se společností ČEZ Distribuce, a. s. Předmětem smlouvy je uložení distribuční soustavy elektrické energie do pozemků města v lokalitě „Za školou“. * Smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene číslo EP-12-0001125/3-9 uzavíranou se společností ČEZ Distribuce, a. s. Předmětem smlouvy je uložení distribuční soustavy elektrické energie do pozemků města v lokalitě „Za školou“. * Nabídka Komerční banky, a. s., na úrokovou sazbu 4,75 % p. a. s platností na 1 rok pro stávající hypoteční úvěr reg. číslo 031002230477. * Přidělení uvolněného bytu v majetku města Kralovice na základě doporučení bytové komise města Kralovice – byt 1+1, Na Palcátech č. p. 490, č. b. 4, paní Lence Bílkové bytem Kralovice, Průběžná 591.

Rada města vydala:
 Na základě ustanovení § 6 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu a v souladu s § 102 odst. 2 písm. p) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích opatření obecné povahy, kterým vymezuje zastavěné území města Kralovice.

Rada města se seznámila:

S odpovědí Plzeňského kraje na dopis adresovaný hejtmánu Plzeňského kraje a týkající se současné situace v Domě sociální péče Kralovice.

Rada města vzala na vědomí:

Vyúčtování nákladů na zabezpečení pečovatelských služeb ve městě Kralovice v termínu leden – červen 2007, předložené Centrem pečovatelských a ošetřovatelských služeb Města Touškova.

Rada města uložila:

Odboru výstavby MěÚ Kralovice zajistit opravu komunikace před domy č. p. 534 a 535 v Mírové ulici v Kralovicích. Termín do 31. 8. 2007, zodpovídá paní Hana Vorlová, vedoucí OV MěÚ, kontrola v radě města. * Odboru výstavby MěÚ Kralovice zadat posouzení umístění garáží a rodinného domku na pozemku p. č. 5207/76 v k. ú. Kralovice u Rakovníka Ing. arch. Mastnému. Termín do 31. 8. 2007, zodpovídá paní Hana Vorlová, vedoucí OV MěÚ, kontrola v radě města. * Tajemníkově MěÚ Kralovice Bc. Pavlu Vránovi vyřídít všechny výše uvedené body projednávané na tomto zasedání rady města. Termín do 20. srpna 2007, kontrola v radě města.

Kralovičtí hasiči informují: Čím hasit jedlé tuky a oleje?

V domácnostech, restauračních kuchyních, pekárnách a cukrářských výrobnách dochází často k požárům od fritéz a pečících zařízení, které mají nepříznivé následky pro lidi, objekty i jejich vybavení. Tyto požáry jsou zpravidla zapříčiněny závadami na zařízeních nebo nesprávně nastavenou teplotní hranicí, starými a znečištěnými oleji s nízkým bodem vzplanutí a malým množstvím oleje v lázni.

Při požárech smažicích a pečících zařízení dochází často ke zraněním obsluhy způsobeným horkým jedlým tukem nebo olejem v důsledku použití nevhodných hasičích přístrojů pro ztláčení požáru. Vlivem nesprávného hašení těchto požárů vznikají následně i značné škody na vybavení a budovách. Proč jsou požáry jedlých tuků vlastně tak problematické ve srovnání s požáry jiných hořlavých kapalin?

Na rozdíl od jiných hořlavých látek, jako je např. benzín, jsou jedlé tuky a oleje při teplotě vzplanutí od 300-380°C ještě kapalné. Tento extrémně vysoký teplotní potenciál se mnohem hůř zchladí a nebezpečí opětovného vzplanutí je u nich mnohem vyšší. Každá normální vodní kapka, která se ponoří do tohoto vrčícího tuku, zvětší rázem svůj objem 1700 krát, tzn. exploduje a rozhodí hořící tuk z vany nebo z pánve do celého prostoru.

Obvyklé je hašení požárů jedlých tuků zakrytím pomocí víka, tedy zamezením přístupu vzdušného kyslíku. U malé pánve a masivního víka se tím často dosáhne úspěchu. Pečící trouby a fritézy mají ale přece jenom větší plochu a přístrojový kryt je z relativně tenkostěnné nerez oceli. A to je důvod, proč prováděné zkoušky v žádném případě oheň neuhasi. Pevně zaklapávací i volné víko se účinkem vysoké teploty tak deformuje, že vzdušný kyslík opět pronikne k ohni a dusivého efektu se nedosáhne. Po krátké fázi vývoje par (asi 2 sec) od položení víka dosáhnou plameny opět původní výše. K tomu navíc vzniká další problém s víkem. Fritézy většinou stojí u stěny, kam lze na víko dosáhnout jen tehdy, když jej uchopíme skrz oheň. Toto pak způsobí těžké popálení obsluhujícího personálu.

Dalším dosud doporučovaným způsobem je použití speciálních hasičích dek. Hasičí deky ale při zkouškách použité na zakrytí většiny požárů během několika málo vteřin prohořely. Žádná ze

jmenovaných hasičích dek, která byla položena na hořící fritézu nebo hořící pečící troubu, požár neuhasi. Tyto výsledky všechny přítomné překvapily. Po přikrytí hasičí dekou a pečlivém utěsnění zařízení stejně vždy došlo ke vzniku postranních plamenů a následně i k plošnému prohoření horní plochy. Vzhledem k velkému vývinu tepla a vzniku postranních plamenů není možné provést ruční převlečení hasičí deky bez nebezpečí pro obsluhu.

K hašení požárů jedlých tuků jsou pro příslušná zařízení a podniky vedle hasičích dek předepsány i přístroje CO₂ (sněhové), které však nemají žádoucí ochlazovací efekt a dochází k opětovnému vzplanutí. Použití práškových přístrojů zase přispívá ke zhoršení požáru, snížení viditelnosti a ke znečištění celého prostoru, kde se mnohdy nacházejí potraviny. Hasební účinnost pěnových hasičích přístrojů spočívá v dusivém a ochlazovacím efektu, který je dosahován položením vrstvy pěny na hořící kapalinu. Při vysoké teplotě hořícího tuku se však ukazuje, že vrstva bránící přístupu vzduchu není dostatečně kompaktní a neprostupná. Velmi důležitým prvkem při hašení pěnou je použitá tryska přístroje, která vytváří jemnou mlhu. Pouze kombinace odpovídajícího pěnového hasiva a vhodné mlhové trysky dává nějakou šanci při ztláčení požáru jedlých tuků. Ale ani tak nepřichází úspěch vždy, protože čas hašení je relativně dlouhý (cca 15 sec) a hasební taktika (vzdálenost, kouty) hraje velkou roli. Zásahující osoba nemá zpravidla ochranný oděv a není dostatečně zaškolená pro takové speciální hašení. Navíc použití pěnového hasičího přístroje způsobuje zpočátku vznik plamenů, které dosahují výšky 2 až 3 m a které představují vysoké nebezpečí pro celý prostor.

Nasazení vodního hasičího přístroje bez speciálních přísad (s čistou vodou) přináší nebez-

pečí exploze oleje a bezprostřední ohrožení zasahujících osob. Tyto přístroje jsou naprosto nevhodné! Na tom nic nezmění ani použití speciálních trysek, které velmi jemně proud vody rozptýlí. Přístroje s čistou vodou nebo s nemrznoucí směsí tak nelze v žádném případě použít! Naopak velmi dobrou účinnost proti požárům jedlých tuků a olejů vykazují vodní hasičí přístroje se speciálními aditivy – přísá-

dami, jejichž chemická reakce s olejem vytváří ochranný film. Směs voda-aditivum vytváří jako omeletu. Vzniklá vrstva brání přístupu vzdušného kyslíku a uhasí oheň velmi rychle (1-2 sec). Tato vrstva je kompaktní a nevzniká nebezpečí opětovného vzplanutí. Při aplikaci hasiva prostřednictvím skrápěcí trysky je bezpodmínečně nutné se vyhnout ostrým plamenům a dosáhnout maximální chladicí efekt. Při hašení není třeba použít zvláštní techniku – „grif“. Pro ochranu zasahujících osoby je však předepsán minimální odstup. Tyto speciální přístroje jsou nyní schváleny také v České republice a lze je i zde použít k bezpečnému ovládnutí zálužných požárů jedlých tuků. Na trh jsou dodávány např. pod označením T 9 PMDS (výrobce Neurruppin, SRN).

Hasiči Kralovice

Ve čtvrtek 16. srpna zasahovali kralovičtí hasiči u dopravní nehody v Kralovicích na křižovatce na Kožlany. Foto hasiči Kralovice.

Kino Lidový dům

Září: Nehraje.

Na říjen připravujeme:

Úterý 2. října 19.30 hodin: EDITH PIAF. Úterý 9. října 19.30 hodin: DIVOKÉ VLNY. Úterý 16. října 17.00 a 19.30 hodin: TRANSFORMERS. Středa 17. října 17.00 hodin: OŠKLIVÉ KAČÁT-KO. Úterý 23. října 17.00 a 19.30 hodin: FANTASTICKÁ ČTYŘKA A SILVER SURFER.

Další akce MěKS:

Pátek 21. září

TRHY NA NÁMĚSTÍ

Pátek 28. září 21.00 hodin

Lidový dům

BRUTUS

Anglický jazyk pro začátečníky a mírně pokročilé

Zahájení v pondělí 3. září v 17.00 hodin
 Lidový dům Kralovice, klubovna č. 1

Lektorky:
 Mgr. Šárka Nová
 Mgr. Petra Hružová

Německý jazyk pro začátečníky, pokročilé, obchodní němčina

Zahájení ve středu 26. září v 17.00 hodin
 Lidový dům Kralovice, klubovna č. 1

Lektorky:
 Ing. Radka Košařová
 Ing. Šárka Zíková

Pohybový kurz pro ženy

Zahájení v pondělí 3. září v 19.15 a 20.15 hodin
 a ve středu 5. září v 19.15 a 20.15 hodin
 Lidový dům Kralovice, klubovna č. 3

Lektorka:
 Jana Beranová

Anglický jazyk pro pokročilé, konverzace

Zahájení v úterý 4. září v 17.00 hodin
 Lidový dům Kralovice, klubovna č. 1

Lektorka:
 Mgr. Šárka Nová

Kurz společenského tance a společenského chování

Zahájení v neděli 7. října ve 13.30 hodin
 Lidový dům Kralovice, klubovna č. 1

Lektoři:
 Jana Beranová
 Josef Beran

Informace

o připravovaných kurzech podává a přihlášky zájemců přijímá

Městské kulturní středisko
 Kralovice,
 tel. 373 396 464.

Vzpomínka na městského archiváře

Před šedesáti léty zemřel kralovický archivář František ZIKMUND.

Městský archiv spravoval pouhé čtyři roky, přesto práce, kterou během této poměrně krátké doby stihl vykonat, zaslouží mimořádné úcty.

Nejstarší dochované knihy, listiny a spisy vzešlé z činnosti kralovické samosprávy pocházejí teprve z dvacátých let sedmáctého století – starší dokumenty byly zničeny jak za válek husitských, tak na počátku války třicetileté. Historické písemnosti byly uloženy na radnici, po požáru města v r. 1845 i ve sklepech staré kralovické školy u kostela, aniž jim byla věnována jakákoliv péče. O vzniku městského archivu jako utřídněného a alespoň zčásti inventarizovaného souboru historických dokumentů můžeme hovořit teprve na přelomu 19. a 20. století, a to zásluhou učitele Jana Dyka, který v Kralovicích působil v letech 1893 až 1908 a písemností poprvé alespoň částečně uspořádal. Neměl však přímého pokračovatele, a tak po jeho odchodu se o historické dokumenty opět nikdo nestaral. Až v roce 1928 zásluhou učitele a tajemníka okresního školního výboru Františka Zetka byla pro uložení městského archivu vyčleněna jedna místnost okresního školního výboru v č. p. 90. Chyběly však skříně, obaly na spisy – a v neposlední řadě i člověk, který by se o archiv staral. Teprve v roce 1943 se Františku Zetkovi podařilo získat pro tuto práci úředníka Živnostenské záložny Františka Zikmunda.

Narodil se v Kralovicích 20. ledna 1881 jako syn domkáře. Vzhledem k nepříznivým sociálním poměrům rodiny mohl vychodit jen obecnou školu a jednu měšťanku. Chtěl být kupcem, ale toto přání se mu nespěnilo – byl dán do učení k ševci Taušovi, odkud odešel ještě před vyučením a živil se poté jako dělník. Po první světové válce pracoval jako skladník v dělnickém konsumu, pak jako podomní obchodník, od roku 1933 pomáhal v živnosti synovi, který si v Kralovicích zřídil malý krámk. Současně pracoval v okresní péči pro mládež a později v živnostenské záložně.

Funkci městského archiváře se věnoval od počátku s mimořádným úsilím, ačkoliv zájem města, alespoň co se týče nezbytného materiálního zajištění archivu, byl nevalný. V září r. 1944 si v dopise městskému úřadu stěžuje, že nedostává papír, obaly ani pásku do svého vlastního psacího stroje. Vše si pořizoval za své nebo získával prostřednictvím Františka Zetka od okresního školního výboru. Teprve tato stížnost – a skutečnost, že během prvého roku jeho působení v městském archivu vykonal obrovské množství práce, pohnula městskou radou k tomu, že Zikmundovi poukázala 500 korun na úhrady nákladů a částečnou odměnu za

kteří také až do roku 1945 vykonávali patronátní právo vůči kostelu.

Václav Kočka uvádí, že kostel mohl být založen panem Humpoltem, nemůže se však opřít o prameny písemné a vychází pouze z Lehnerových Dějin umění, kde se jeho vznik řadí mezi roky 1160–1170. Tento údaj převzal i Antonín Podlaha v Soupisu památek, tyž autor však v Posvátných místech zmiňuje, že v pamětní knize potvorovské fary z r. 1781 klade autor zápisu farář Václav Hollmann založení kostela do r. 1241, odvolává se na Vogtova kroniku plaského kláštera. Novější literatura klade založení kostela spíše mezi roky 1220–1240.

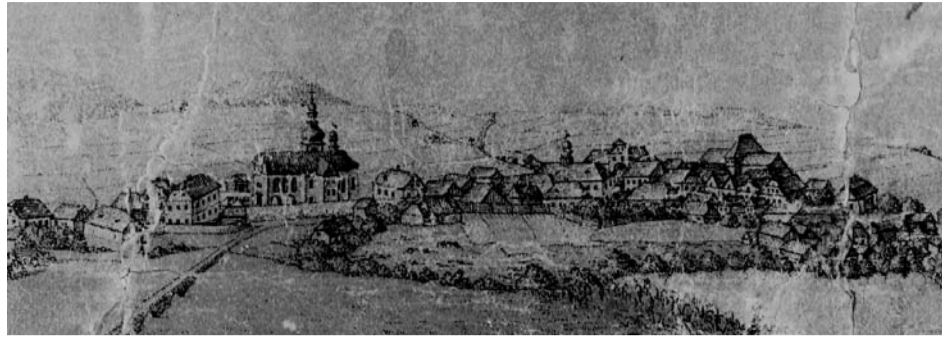
Jak již bylo řečeno, ves byla po většinu doby své existence rozdělena na dvě části náležející různým vlastníkům, dělilo se zpočátku i podací právo ke kostelu. V roce 1281 došlo k narovnání sporu mezi Petrem, převorem zderazským, a Gerhardem, opatem plaským. Jednalo se o to, či poddaní mohli hledat v čase nebezpečí ochranu ve zdech kostela. Bylo dohodnuto, že v přízemí se mohou ukrýt poddaní obou klášterů, horní část, tedy kruchta a věž, je určena jen pro lidi kláštera plaského. Kostel je také v této souvislosti označován jako „tvrz“ – byť v širším smyslu byl vlastně centrem vladyckého sídla, příkopem obklopeného dvora s obytnými a hospodářskými budovami, zřejmě dřevěnými a tedy snadno zranitelnými. Kostel sám byl chráněn dalším příkopem a jako masivní zděná stavba užíván nejen k účelům bohoslužebným, ale i jako útočiště v čase nebezpečí a s touto jeho další funkcí se při stavbě nepochybně počítalo. Podobná spojení šlechtického sídla s patronátním kostelem nebyla tehdy neobvyklá.

Oba patroni také dosazovali zdejší faráře. Nejstarším známým potvorovským farářem byl Jindřich (do r. 1369), který spolu se synovcem Vavřincem z Plzně koupil roku 1365 od plaského kláštera soudnictví v Kralovicích. Potvorovská fara byla mimořádně výnosná, a tak užítky z ní plynoucí byly často pronajímány. Roku 1396 pronajal farář Petr, který zde nikdy nebydlel, faru na tři roky Hankovi ze Skutče, v roce 1403 pak Michalovi, faráři v Tisu.

Během třicetileté války byl kostel opět poničen a fara vypálena. Rozsah poškození kostela za válek husitských ani za války třicetileté neznáme. Podoba některých částí kostela se však nepochybně výrazně změnila. Klenební zebra v horní části tribuny svědčí o tom, že prostor byl původně daleko vyšší, a můžeme důvodně předpokládat, že nad ním bylo ještě jedno věžové patro. Nasvědčuje tomu i již uvedená zmínka, že v případě nebezpečí se plaští poddaní mohli ukrýt v patře tribuny, ale i ve věži. Tribuna sama pak byla původně od lodí oddělena pravděpodobně plnou zdí, z níž vyběhal pavlán, předsazená část tribuny nad dolním středním pilířem, z něhož zbyla rovněž jen spodní část.

Další nejasností jsou přípoje v obou rozích lodí u triumfálního oblouku, připravené nástupní neexistující klenbu lodí. Dle tradice, prameny

ovšem nedoložené, byla klenba zničena během řádění husitů v roce 1425. „Dlouho prý zůstal kostel beze stropu a věže, až posléze zřízen strop prkenný, zbudována nová střecha, krytá šindelem, a pro zvony zřízena byla malá prkenná věž uprostřed střechy“, píše Antonín Podlaha. Nynější věž, přiléhající k západnímu průčelí, nemá s původní podobou stavby nic společného. Pochází až z roku 1825. Předcházejícího roku byl totiž kostel poškozen bleskem a dřevěná věž poškozena. Současně byl zřízen současný strop, omítnutý na rákos, a střecha místo šindele pokryta taškami. Schodiště vedoucí na kruchtu bylo k věži přistavěno v roce 1836. Do těchto nepřiměřených a nevhodných úprav je pak nutno zahrnout i dvě z doby dřívější – přístavbu přední před portálem (1741) a sakristie jižně

jeho práci. Do konce roku 1945 mimo jiné chronologicky uspořádal všechny spisy z let 1750 až 1850 a pořídil rejstříky k městským a cechovním knihám. Jen pro ilustraci – v městských knihách musel prostudovat kolem 4000 stran zápisů nezřídka velmi obtížně čitelných.

Ještě na jaře roku 1947 převzal do archivu spisy z let 1792 až 1940 a část staré registratury uložil do nových krabic. Současně pracoval na soupisu držitelů jednotlivých popisných čísel v Kralovicích. Téhož roku však těžce onemocněl. K posteli si nechal přinést zápisy, na kterých již nemohl pracovat. Zemřel 18. září 1947.

Archiv města Kralovic je dnes uložen ve Státním okresním archivu v Plasích. Zikmundem pořízené rešerše a rejstříky zůstanou i v budoucnu neocenitelnou pomůckou při práci s kralovickými městskými knihami. Je těžko uvěřitelné, že tuto práci stihl během pouhých čtyř let vykonat jedinec se vzděláním, alespoň dle současných měřítek, nevalným. František Zikmund, nadšený milovník kralovické historie a nesmírně pracovitý samouk, byl však mimořádnou osobností a jeho spojení s kralovickým archivem velmi šťastné. Tato stručná vzpomínka je jen malou splátkou velkého dluhu.

Nahoře: Město Kralovice v první polovině 19. století. Budova uprostřed s malou věžičkou je bývalá radnice čp. 1. Při velkém požáru města v roce 1845 vyhořela, zde uložený městský archiv se tehdy podařilo zachránit.

Dole: Cennou součástí archivu města Kralovic je i stříbrný typář pečeti s městským znakem (stranově převráceno).

Památky Kralovicka:

Kostel sv. Mikuláše v Potvorově

Ves je poprvé v písemných pramenech uváděna v roce 1204, kdy byl jejím držitelem Kuna z Potvorova, syn Humpoltův. Tehdy již nepochybně v Potvorově stávala vladycká tvrz. Páni z Potvorova náleželi v této době, kdy plaský cisterciácký klášter teprve začínal budovat své později rozsáhlé dominium, k nejvýznamnějším vlastníkům majetku na Kralovicku a patřili také mezi štědré donátory tohoto kláštera. Po smrti Kunově přešel majetek na vdovu Anežku, zbožnou ženu, která se r. 1214 vydala na pouť do Svaté země. Z cesty se nevrátila a Potvorov se dostal do vlastnictví rodu Hrabšiců, spoluzakladatelů kláštera Křížovníků božího hrobu na Zderaze, a poté věnem na Idíka ze Švábenic. Ten pak daroval Potvorov již zmíněným klášterům – část plaskému, část zderazskému. Kdy se tak stalo nevíme, nepochybně však již před r. 1241. V té době již zde také prokazatelně stál kostel, ale stejně tak nevíme, kdo ze jmenovaných vlastníků vsi byl jeho zakladatelem.

Osídlení Potvorova na přelomu 12. a 13. století lze tedy doložit nejen prameny písemnými a nálezem archeologickým (zlomková keramika z 12. až 13. století, nalezená v těchto místech v roce 1934), ale i dochovanou raně středověkou architekturou, což je u podobných venkovských obcí případ výjimečný.

V roce 1420 zapsal král Zikmund Potvorov Bedřichovi a Hanušovi z Kolovrat – jeho část, náležející k Plasům, spolu s městečkem Kralovice a 16 vesnicemi, i část náležející klášteru zderazskému s vesnicemi Bukovina, Řemešín a Sedlec. Společné patronátní právo nad kostelem však bylo klášterům ponecháno.

V roce 1425 plenila v okolí kolovratský majetek vojska Táborů a Sirotků. Potvorov nepochybně nebyl ušetřen a poničen byl zřejmě i kostel. Stejný osud postihl obec s kostelem i o dvě století později za války třicetileté.

Při dělení statků pánů z Kolovrat roku 1432 byla polovina Potvorova vrácena plaskému klášteru, polovina zůstala při hradu Krašově. Klášter svoji část ihned zastavil a vystřídala se zde celá řada drobnějších feudálních vlastníků. V roce 1607 se stala součástí panství rabštejnského, v letech 1817–1849 pak maněťnského.

Druhá část Potvorova zůstala dlouho při hradu Krašovu, v roce 1546 se dostala do majetku Floriána Gryspěka na Kaceřově. Poté, co byl r. 1622 gryspěkovský majetek konfiskován, byla tato část Potvorova, původně náležející klášteru zderazskému, věnována klášteru v Plasích. Tomu pak patřila až do jeho zrušení, kdy majetek přešel pod správu náboženského fondu. Od roku 1826 pak náleželo panství Metternichům,

Kostel sv. Mikuláše v Potvorově. Foto Jakub Rom.

u apsidy (1785). Zatímco zmíněné úpravy, které nepříznivě poznamenaly vzhled stavby, pouze přidaly cosi „navíc“, neodstranitelně devastující byly zásahy do profilace oken.

V roce 1901 vznikl „Spolek k rekonstrukci chrámu sv. Mikuláše v Potvorově“, který si předsevzal slohovou rekonstrukci kostela. V roce 1905 byla zřízena nová terazzová dlažba a podlaha přitom zbavena druhotných násypů, které zakrývaly patky sloupů. Vzhledem k určitým nejasnostem v koncepci rekonstrukce byly další práce pozdrženy. Projekt byl dokončen těsně před I. světovou válkou, která ovšem jeho realizaci znemožnila. Později byly sice provedeny nezbytné opravy kostela, jehož stav byl již vysloveně havarijní, k zamýšlené rozsáhlé rekonstrukci však již nikdy nedošlo.

Na Oblátku o mezinárodní tituly

Kralovice/Oddíly kralovických turistů a skautů budou třetí zářijovou sobotu hostit vrchol sezony v turistických závodech – XIII. mezinárodní mistrovství. Účastníci klání změří své síly na náročných tratích v okolí Oblátku v údolí řeky Střely.

V našem městě se tento závod (v prvopočátcích ZTZM – závod turistické zdatnosti mládeže, později BTZM, TBZ atd.) běhá již od jeho vzniku v r. 1973 (dvě medaile z tehdejšího M-ČSR). V Kralovicích se také konaly všechny důležité celostátní akce. Přidělení pořadatelsví mezinárodního mistrovství našemu městu tak je pro všechny, kteří se turistickým závodům v Kralovicích věnují, vyvrcholením závodnickým i organizačním.

Přípravě závodů věnovali organizátoři prakticky rok práce a v den konání šampionátu bude v akci téměř stovka kralovických pořadatelů.

Závodníci budou svoji spokojenost posuzovat především podle svého výkonu dosaženého při závodě. Ale přesto, že na medaile opravdu nemohou dosáhnout všichni, jsou organizátoři přesvědčeni, že případné drobné zklamání z výsledku vyváží příjemné zážitky z pobytu na severním Plzeňsku.

Akci podpořily Krajský úřad Plzeňského kraje, Městský úřad Kralovice (mistrovství proběhne pod záštitou hejtmána Plzeňského kraje i starosty města Kralovice), Základní škola Kralovice, Okresní tělovýchovné a sportovní sdružení ČSTV a celá řada dalších sponzorů.

Osmidenní srpnové putování po rumunských pohořích Vilcan a Retezat (na snímku Daniel Trnka) zakončili členové kralovické výpravy výstupem na nejvyšší vrchol Retezatu Vf. Peleaga (2509 m.n.m.). Foto Mir. Trnka.

Čtvrtý bike maraton, jenž proběhl poslední srpnovou sobotu v okolí Kralovic, opět přilákal na start velké množství vyznavačů jízdy na horských kolech. Celkový počet startujících se vyšplhal ke třem stovkám. „Účast se opět zlepšila, přijeli i závodníci z Karlovarska,“ uvedl Luboš Roub (Bike club Kralovice), jeden z organizátorů klání. Přitom právě v K. Várech se jel ve stejný den závod seriálu Kolo pro život a další konkurenční podnik souběžně probíhal v Brdech. „Ukázalo se, že má náš závod dobrý zvuk, jsme spokojeni,“ dodal L. Roub. Výsledky ze závodu přineseme v příštím čísle MKO. Foto Karel Rom.

... výsledkový souhrn

FOTBAL: muži přátelsky v Mladotice 2:0 (1:0, A. Běhounek, Purkar), v Pavlíkov 2:6 (1:1, Purkar, Hackr), I.B tř., sk. C v Sparta Plzeň 4:1 (0:0, Vopat 2, Bulín, Hackr). Druztová 5:1, dorost přátelsky v Hadačka 2:3 (0:3, Běhounek, Mudra), v Prazdroj Plzeň muži 1:2 (0:1, Bulín), kraj. soutěž v H. Bříza 3:3 (1:2, Růžek 2, Zeman).

ORIENTAČNÍ BĚH: mezinárodní pětidenní závody Bohemia 2007 – celkově ktg. D12A 6. Mag. Hanáková (nejlépe ve III. etapě 2. místo), 9. Salfická, D12B 11. Lavičková, 13. Holopírková, D18A 19. A. Sedláčková, D20A 14. O. Sedláčková, H10 11. A. Horký, 13. D. Horký, H14A 12. Šlajs, 17. Vištejn, H14B neklas. Pova (v I. etapě 1.), H35B neklas. Hanák (v I. etapě 16.), T3 20. L. Hanáková. Jesenický labyrint (24.-26. 8., Bedno) 1. závod – ktg. linie 3. L. Hanáková, D12 1. Mag. Hanáková, 6. Salfická, 8. M. Lavičková, 12. Holopírková, H10 5. D. Horký, 7. A. Horký, H35 12. Hanák, 2. závod linie 3. L. Hanáková, D12 1. Mag. Hanáková, 8. M. Lavičková, 10. Holopírková, D14 3. Březinová, 5. Tišerová, 9. Kübelová, H10 5. D. Horký, 8. A. Horký, H14 5. Vištejn, 10. Šlajs, 3. závod – linie 5. L. Hanáková, D12 1. Salfická, 2. Mag. Hanáková, 7. Holopírková, 10. M.

Lavičková, H10 4. A. Horký, 9. D. Horký, H14 6. Vištejn, 8. Šlajs.

VOLEJBAL: VI. noční turnaj smíšených dvojic v beachvolejbalu (10.-11. 8.) – 1. Místerková, Červený (Příbram, Praha), 2. Boulová, Borský (Rakovník), 3. Čapková, Frák (Vroutek). Turnaj veteránů v šestkovém volejbalu (18. 8.) – 1. D. Hradiště, 2. Krušnohorci, 3. M. Lázně, ... 5. Kralovice.

Jiří Vištejn (Kometa Kralovice) obsadil na letošních pětidenních závodech v orientačním běhu v celkovém hodnocení kategorie H14A sedmnácté místo. Foto: www.kam.wz.cz.

VIII. ročník soutěže hasičských družstev „O pohár města Kralovice“ proběhl na kralovickém náměstí v sobotu 25. srpna. Černé mraky na obloze před začátkem klání nevěstily nic dobrého, ale počasí se rychle umoudřilo a slunečné odpoledne přispělo k úspěšnému průběhu pořadatelů tradičně pečlivě připravené soutěže. Zúčastnilo se 9 družstev mužů a 2 družstva žen. Prvenství patřilo mužům z Hůrek před družstvy Brodeslav a Štichovic, ženy z Brodeslav porazily své soupeřky z Babíně. Další výsledky – družstva mužů: 4. Dobříč, 5. Hadačka-Výrov, 6. Kralovice I., 7. Babín, 8. Kralovice II., 9. Hradecko. Na snímku hasiči z Brodeslav. Foto Karel Rom.

... jednou větou

BĚH TERRYHO FOXE: II. ročník akce, jejímž hlavním cílem je získání finančních prostředků na boj proti rakovině, proběhne v sobotu 8. září; účastníci mohou předepsanou trasu, jejíž start bude na náměstí v Kralovicích, absolvovat během, pěšky, na kole či na kolečkových bruslích.

FOTBAL: hledání trenéra k týmu mužů skončilo – staronovým koučem celku je Josef Nový z Mladotice. LEDNÍ HOKEJ: první mistrovský duel sezony 2007/08 odehrají muži v I.A třídě sdruženého přeboru Plzeňska v pátek 21. září od 18.45 hod. v Třemošné proti domácímu celku.

ORIENTAČNÍ BĚH: v letošním ročníku mezinárodních pětidenních závodů Bohemia 2007 se ze závodníků Komety Kralovice nejlépe umístila Magda Hanáková; v celkovém hodnocení kategorie D12A skončila šestá.

... sportovní pozvánka

BASKETBAL: SO – NE 8. a 9. 9. VI. MINIKRAKOVŮ cup ml. žákyň (těl. ZŠ Kozlany).

FOTBAL: SO 8. 9. OS st. žáků v Kozojedy (10 h.), I. B tř., sk. C mužů v Plasy (17), NE 9. 9. KS dorostu v Plasy (10), PÁ 14. 9. OP přípravek v H. Huť (17), SO 22. 9. OS st. žáků v Hvozď (10), I. B tř., sk. C mužů v Kaznějov (16.30), NE 23. 9. KS dorostu v Raková (10), PÁ 28. 9. OP přípravek v Zbůch (17), SO 6. 10. OS st. žáků v D. Bělá (10), I. B tř. sk. C mužů v Malesice (16), NE 7. 10. KS dorostu v Ch. Újezd (10, vše stadion Sokola).

VOLEJBAL: SO 8. 9. II. ročník turnaje st. žáků v šestkovém volejbalu (kurty u sokolovny).

Sportovní zpravodajství připravuje
Karel POPEL.

KRALOVICKÝ OBZOR. Vydává Městský úřad Kralovice. Vychází 1x měsíčně. Redakce a administrace: Městský úřad Kralovice, Markova 2, 33141 Kralovice, tel 373300211. Sazba a grafická úprava: Karel Rom, nakladatelství a vydavatelství, Kralovice. Tisk: Bílý slon, s. r. o., Plzeň. Reg. č. MK ČR E 12282. Uzávěrka příštího čísla 26. září 2007.